

Programare procedurala

- suport de curs -

Dobrovat Anca - Madalina

An universitar 2016 – 2017 Semestrul I

Curs 10

Evaluarea activităților didactice pe semestrul 1

- studenții au posibilitatea să evalueze activitățile cadrelor didactice
- evaluare = completarea unui chestionar pentru fiecare disciplină (curs/seminar/laborator) ce conține 10 întrebări = 3-5 minute
- evaluările au caracter anonim, fiecare student se va loga folosind un token nenominal de unică folosință primit de la secretariat de către șeful de grupă și distribuit apoi membrilor grupei.
- evaluarea se desfășoară în perioada 5 15 ianuarie
- concluziile din evaluarea de anul trecut vor fi făcute publice întrun raport (cel mai probabil în acest weekend)

Evaluarea activităților didactice pe semestrul 1

- studenții au posibilitatea să evalueze activitățile cadrelor didactice
- evaluare = completarea unui chestionar pentru fiecare disciplină (curs/seminar/laborator) ce conține 10 întrebări = 3-5 minute
- evaluările au caracter anonim, fiecare student se va loga folosind un token nenominal de unică folosință primit de la secretariat de către șeful de grupă și distribuit apoi membrilor grupei.
- evaluarea se desfășoară în perioada 5 15 ianuarie
- concluziile din evaluarea de anul trecut vor fi făcute publice întrun raport (cel mai probabil în acest weekend)

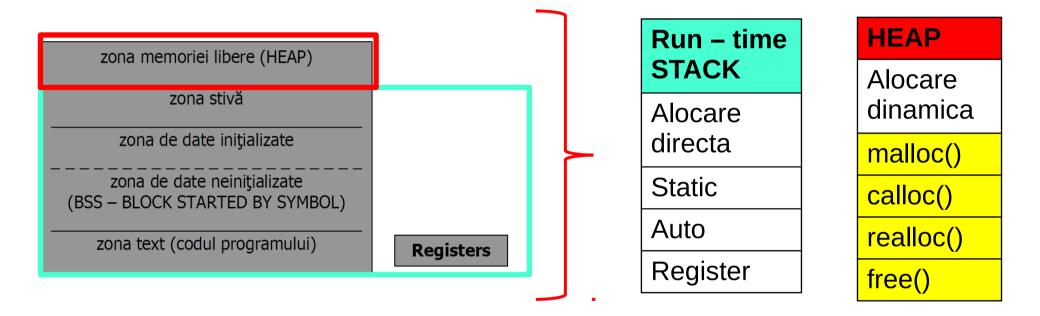
Agenda cursului

- 0. Alocarea dinamica a memoriei (recapitulare)
- 1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie
 - memcpy, memmove, memchr, memcmp, etc
- 2. Clase de alocare / memorare
- 3. Subprograme recursive
- 4. Fisiere text si fisiere binare

0. Alocarea dinamica a memoriei (recapitulare)

Harta simplificată a memoriei la rularea unui program [1]

heap-ul este o zonă predefinită de memorie (de dimensiuni foarte mari) care poate fi accesată de program pentru a stoca date şi variabile

[1] http://www.utgjiu.ro/ing/down/poo-capitolul04.pdf

0. Alocarea dinamica a memoriei (recapitulare)

Avantaje ale alocarii dinamice

- memoria necesara este alocata (si / sau eliberata) in timpul executiei programului (cand e nevoie) si nu la compilarea programului
- un bloc de memorie alocat dinamic poate fi redimensionat dupa necesitati.

Dezavantaje

- mai mult de codat alocarea memoriei trebuie facuta explicit in cod
- posibile bug-uri

Functia malloc()

Returneaza adresa de inceput a unui bloc de memorie alocat in HEAP (daca exista suficient spaţiu liber).

Pointerul în care păstrăm adresa returnată de malloc va fi plasat în zona de memorie statică.

0. Alocarea dinamica a memoriei (recapitulare)

Functia calloc()

Este echivalenta cu functia malloc(), dar, pe langa alocare de memorie pentru un bloc, realizeaza si iniţializarea zonei alocate

Functia realloc() - Redimensionarea blocurilor alocate dinamic

Primeşte ca parametri adresa de memorie a unui bloc deja alocat și noua dimensiune si returneaza noua lui adresa de memorie (daca exista suficient spatiu pentru realocare) sau NULL.

In caz de succes → blocul poate să fie mutat la o nouă locație de memorie, dar tot conținutul va fi păstrat.

Functia free()

Elibereaza zona de memorie alocata in decursul executarii programului.

0. Alocarea dinamica a memoriei (recapitulare)

Functia malloc()

Expl. Citirea si afisarea unui sir de numere reale

```
float *a;
 int n. i.
 scanf("%d", &n);
                                         Citire lungime sir si alocarea
 a = (float *) malloc(n * sizeof(float));
                                         unui numar EXACT de octeti
 if (!a) printf("Eroare alocare.\n");
 for (i = 0; i < n; i++) {
   printf("a[\%d] = ", i);
                         Citirea elementelor sirului
   scanf("%f", &a[i]);
printf("\n\n\n");
                             Afisarea elementelor sirului cu doua
 for (i = 0; i < n; i++)
                             zecimale exacte
     printf("%.2f", a[i]);
 printf("\n");
             Eliberarea memoriei ocupate in HEAP
 free(a);
```

Programare Procedurala – Curs 10

0. Alocarea dinamica a memoriei (recapitulare)

Greseli frecvente

1. Zone marcate de SO ca fiind ocupate, dar inutilizabile, intrucat se pierde adresa de inceput a blocului.

```
int *v, *temp;
v = (int*) malloc(10*sizeof(int));
temp = (int*) malloc(10*sizeof(int));
printf("Adresa lui v[0] = %p\nAdresa lui temp[0] = %p\n\n",v,temp);
temp = v;
printf("Adresa lui v[0] = %p\nAdresa lui temp[0] = %p\n\n",v,temp);
 C:\Users\Ank\Desktop\curs10\bin\Debug\curs10.exe
 Adresa lui v[0] = 003D0FC8
 Adresa lui temp[0] = 003D0FF8
 Adresa lui v[0] = 003D0FC8
```


0. Alocarea dinamica a memoriei (recapitulare)

Greseli frecvente

2. Alocarea de memorie pentru o variabila locala – la iesirea din functie, variabila se sterge, dar zona ramane alocata si inutilizabila

```
void f()
  <u>int *v = (int*) malloc(10*sizeof(int));</u>
   free(v);
int main()
   return 0;
```


0. Alocarea dinamica a memoriei (recapitulare)

Greseli frecvente

3. Pointeri fara zona de memorie alocata

Incorect

```
char s[20] = "examen";
char *t;
strcpy(t,s);
puts(t);
```

Corect

```
char s[20] = "examen";
char *t;

t = (char *) malloc(strlen(s)+1);
strcpy(t,s);
puts(t);

return 0;
C:\Users\Ank\Deciron
```


Agenda cursului

- 0. Alocarea dinamica a memoriei (recapitulare)
- 1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie
 - memcpy, memmove, memchr, memcmp, etc
- 2. Clase de alocare / memorare
- 3. Subprograme recursive
- 4. Fisiere text si fisiere binare

1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie

Fie 2 tablouri a si b. Copierea elementelor lui a in b:

- nu se poate face prin atribuire (b=a), întrucât a și b sunt pointeri constanți, ci element cu element folosind instrucțiuni repetitive;
- daca s si b sunt stringuri (tablouri de caractere) avem funcțiile predefinite: strcpy și strncpy;
- pe caz general (a și b nu sunt neaparat tablouri de caractere) : functii pentru manipularea blocurilor de memorie: memcpy, memmove:
 - x) lucrează la nivel de octet fără semn (unsigned char)
- x) alte funcții pentru manipularea blocurilor de memorie: memcmp, memset, memchr

1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie

Functia memcpy

Antet: void* memcpy(void *d, const void* s, int n);

- copiază primii n octeți din sursa s în destinația d;
- returnează un pointer la începutul zonei de memorie destinație d;
- echivalentul general pentru strcpy, dar, spre deosebire de aceasta,
 nu se oprește la octeți = 0;
- presupune că șirurile destinație și sursa nu se suprapun, in caz contrar, pe unele compilatoare, funcția prezintă undefined behaviour (comportament nedefinit)

1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie

Functia memcpy

```
int main()
  float a[] = \{-2.3, 4.99, 45.77, -23.11\};
  float *b;
  int i,n;
  b = (float *) malloc(sizeof(a));
  memcpy(b,a,sizeof(a));
  n = sizeof(a)/sizeof(float);
  for (i = 0; i < n; i++)
     printf("%f ",b[i]);
  printf("\n\n\n");
```

```
char c[50] = "Undefined behaviour";
memcpy(c+10, c, strlen(c));
puts(c);
Undefined Undefined behaviour
```

Pe unele compilatoare e posibil sa obtinem altceva decat "Undefined **Undefined behaviour**"

-2.300000 4.990000 45.770000 -23.110001

1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie

Functia memmove

Antet: void* memmove(void *d, const void* s, int n);

- copiază primii n octeți din sursa s în destinația d;
- returnează un pointer la începutul zonei de memorie destinație d;
- identică cu funcția **memcpy** + tratează cazurile de suprapunere dintre d și s (folosește un buffer intern pentru copiere).

```
char c[50] = "Test cu memmove";
memmove(c+10, c, strlen(c));
puts(c);
Test cu meTest cu memmove
```

1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie

Functia memset

- setarea unor octeți la o valoare

antet: void* memset(void *d, const int val, int n);

-în zona de memorie dată de pointerul d, sunt setate primele n poziții (octeți) la valoarea dată de val. Funcția returnează șirul d.

- Valoarea e transmisa ca un int, dar functia umple blocurile de memorie folosind conversia catre unsigned char.

1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie

Functia memset

```
char d[20] = "Test cu memset";
memset(d,'@',7);
puts(d);

printf("\n\n");

int e[3] = {-25, 10, 65};
memset(e,'$',8);
int i;
for(i=0;i<3;i++)
    printf("%c ",e[i]); // afisarea conversiei catre char printf("\n\n");</pre>
```

```
0000000 memset
$ $ A
```

1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie

Functia memchr

- cautarea unui octet intr-un tablou

antet: void* memchr(const void *d, char c, int n);

- detemină prima apariție a octetului c în zona de memorie dată de pointerul d și care conține n octeți.
- returnează pointerul la prima apariție a lui c în d sau NULL, dacă c nu se găsește în d.

```
char f[20] = "Test cu memchr";
char *g = memchr(f,'e',strlen(f));
puts(g);
```

est cu memchr

1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie

Functia memcmp

- compararea a doua tablouri

antet: void* memcmp(const void *s1, const void *s2, int n);

- compara primii n octeți corespondenți începând de la adresele s1 și s2.
- returnează 0 dacă octeții sunt identici, ceva mai mic decât 0 dacă s1 < s2,
 ceva mai mic decât 0 dacă s1 > s2

1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie

Functia memcmp

```
char s1[] = "Sir de comparat 1";
char s2[] = "Sir pentru comparat 2";
int x,y;
x = memcmp(s1, s2, 4);
y = memcmp(s1, s2, sizeof(s1));
printf("x = %d, y = %d\n\n",x,y);
int s3[] = \{10, 23, 44, -567, -99\};
int s4[] = \{10, 23, 44, 5, 99\};
int z,t;
z = memcmp(s3,s4,12);
t = memcmp(s3, s4, sizeof(s3));
printf("z = \%d, t = \%d\n\n",z,t);
```


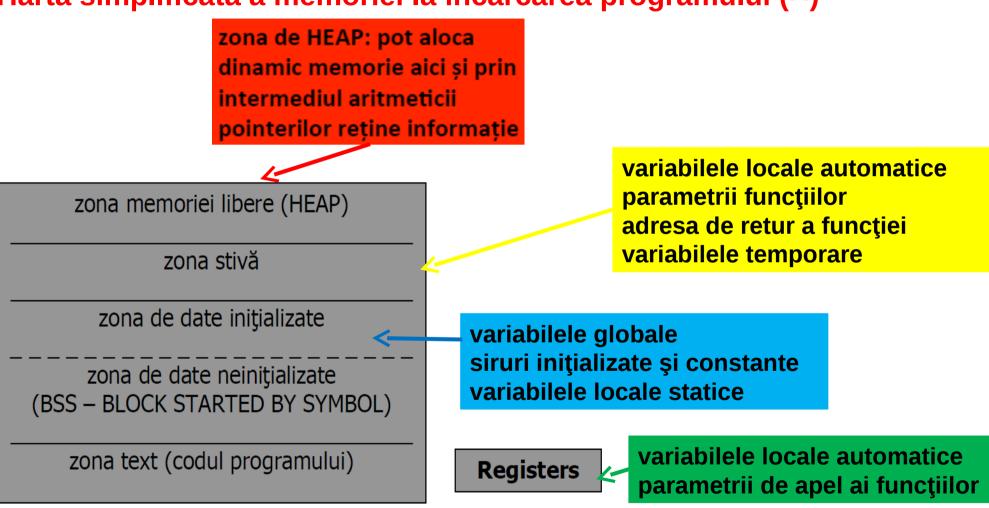
Agenda cursului

- 0. Alocarea dinamica a memoriei (recapitulare)
- 1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie
 memcpy, memmove, memchr, memcmp, etc
- 2. Clase de alocare / memorare
- 3. Subprograme recursive
- 4. Fisiere text si fisiere binare

2. Clase de alocare / memorare

Harta simplificata a memoriei la incarcarea programului ([1])

[1] http://www.utgjiu.ro/ing/down/poo-capitolul04.pdf

2. Clase de alocare / memorare

Clasa de alocare a unei variabile defineste urmatoarele caracteristici

- → locatia de memorie unde se rezerva spatiu pentru variabila,
- →durata de viata,
- →vizibilitatea,
- → modalitatea de initializare.

Clase de alocare: auto(matic)

register

static (intern)

static extern

2. Clase de alocare / memorare

Clasa de alocare: auto

- este implicita (variabile locale);
- se specifica prin cuvantul cheie auto;
- in mod implicit toate variabilele locale sunt memorate pe stiva (in memoria volatila);
- -spatiul de memorie se aloca la executie;
- variabilele automatice sunt vizibile numai în corpul funcțiilor/ instrucțiunilor compuse în care au fost declarate;

2. Clase de alocare / memorare

Clasa de alocare: auto

- variabilele automatice sunt vizibile numai în corpul funcțiilor/ instrucțiunilor compuse în care au fost declarate; la revenirea din execuția funcțiilor/instrucțiunilor compuse variabilele se elimină și stiva revine la starea dinaintea apelului;

-nu sunt inițializate;

-parametrii functiilor sunt transmisi, de asemenea, prin stiva (de la

dreapta la stânga!).

```
void f(int *x, int *y)
{
    auto int t;
    t = *x;
    *x = *y;
    *y = t;
}
```


2. Clase de alocare / memorare

Clasa de alocare: register

- se specifica prin cuvantul cheie register;
- asemanatoare celor din clasa auto diferenta: daca e posibil, ele vor fi memorate in registrele UC si nu in RAM (se cere un acces rapid (registrul procesorului) la o variabilă. Nu se garantează că cererea va fi satisfăcută);
- *Nu exista adresa de memorie asociata.
- nr limitat de variabile in registri (compilatorul le trece in clasa auto, dar cu pastrarea restrictiei *);

2. Clase de alocare / memorare

Clasa de alocare: register

- numai parametrii și variabilele automatice de tipul int, char și pointer pot fi declarate ca variabile registru;
- nu se pot manipula tablouri de registrii (ar fi nevoie de dereferențiere de adresa elementului de început al tabloului, ori variabilele de tip register nu au adresa de memorie asociata);
- -parametrii formali pot fi declarati in clasa register Expl:

register int a;

void f(register int x);

2. Clase de alocare / memorare

Clasele de alocare: **auto** si **register**

Concluzii:

Variabilele din clasele auto si register nu isi pastreaza valoarea de la un apel altul al functiei in care sunt definite.

Compilatoarele moderne nu au nevoie de asemenea declarații, ele reușesc să optimize codul mai bine decât am putea noi prin declararea variabilelor de tip register

Mai multe detalii: Albeanu G – Programare procedurala (note de curs 2013)

2. Clase de alocare / memorare

Clasa de alocare: static intern

- -este specificata prin cuvantul cheie static;
- -sunt memorate in locatii fixe de memorie (au permanent asociata aceeasi adresa);
- durata de viata pe parcursul executarii intregului program.
- -variabilele globale sunt implicit din clasa static

O variabila din clasa static intern **(obligatoriu trebuie initializata)** se initializeaza numai la primul apel (prin codul generat!)

2. Clase de alocare / memorare

Clasa de alocare: **static intern**

```
void afis (int x)
  static int y = 25;
 printf("Exemplificare modificare variabila y: %d\n\n", y);
 v++z
                           C:\Users\Ank\Desktop\Lab6\bin\Debug\Lab6.exe
int main(void) {
                           Exemplificare modificare variabila y: 25
     afia (1):
                           Exemplificare modificare variabila y: 26
     afis (1):
     afis (1);
                           Exemplificare modificare variabila y: 27
     return 0:
                           Process returned 0 (0x0)
                                                         execution time
                           Press any key to continue.
```

Se initializeaza la primul apel al functiei, iar la celelalte apeluri isi schimba doar valoarea. Static = adresa fixa!

2. Clase de alocare / memorare

Clasa de alocare: static intern

- variabilele din clasa static nu sunt globale, sunt vizibile numai în funcțiile/ blocurile de funcții în care au fost declarate

-Aplicatie – recursivitate

Se numara cate apeluri generează o funcție

```
int f (int x)
       static int nr_apeluri = 0;
       nr apeluri++;
       printf("Apel functie nr %d \n", nr_apeluri);
       if (x \le 1) return 1;
       return f(x-1) + f(x-2);
                                                   C:\Users\Ank\Desktop\ci
 int main()
⊟{
    int x = f(5);
    return 0:
```


2. Clase de alocare / memorare

Clasa de alocare: static extern

- se specifica prin cuvantul cheie extern;
- implica accesarea unei varibile definita la nivel exterior (alt modul (fişier) decat cel curent)

Accesarea functiilor definite in alt modul (de exemplu functii de biblioteca!):

- prototipul in modulul in care este folosita functia

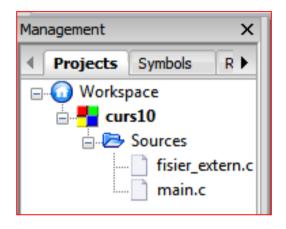
O variabila (functie) poate fi declarata in mai multe module (cu extern), dar trebuie definita intr-un singur modul!

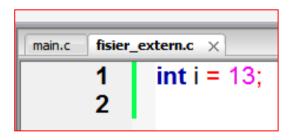

2. Clase de alocare / memorare

Clasa de alocare: static extern

Expl 1. – acces la variabila definita in alt fisier


```
main.c
         fisier_extern.c
             #include <stdio.h>
             #include <stdlib.h>
             int main()
      5
      6
                extern int i;
                printf("Extern i = %d\n",i);
                return 0;
     10
     11
             C:\Users\Ank\Desktop\curs10\bin\Debug\cu
             Extern i = 13
     12
```


2. Clase de alocare / memorare

Clasa de alocare: static extern

Expl 2. – acces la variabila globala

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
int x = 10;
void f()
  int x = 33;
     extern int x;
     printf("Variabila globala = %d\n\n", x);
int main()
                       C:\Users\Ank\Desktop\curs10\bin\D
                      Variabila globala = 10
```


Agenda cursului

- 0. Alocarea dinamica a memoriei (recapitulare)
- 1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie
 memcpy, memmove, memchr, memcmp, etc
- 2. Clase de alocare / memorare
- 3. Subprograme recursive
- 4. Fisiere text si fisiere binare

3. Subprograme recursive

Recursivitate este proprietatea functiilor de a se autoapela.

-studiem mecanismul recursivității, ce se întâmplă când o funcție se auto-apelează (**nu studiem recursivitatea ca tehnică de programare**);

-corespendentul din matematică al recursivității este recurența

3. Subprograme recursive

Exemplu – factorialul unui numar natural

Definitii

$$4! = 4*3! = 4*6 = 24$$
 $3! = 3*2! = 3*2 = 6$
 $2! = 2*1! = 2*1 = 2$
 $1! = 1*0! = 1*1 = 1$
 $0! = 1$
Adâncimea recursivității

Definitie inutila (nu se opreste relatia de recurenta

$$n! = \frac{(n+1)!}{n+1}$$

3. Subprograme recursive

Sintaxa

```
tip functie_recursiva (parametru formal)
{ ...
  conditie de oprire
  ramura de continuare
  functie_recursiva (parametru formal modificat)
}
```

Toate instructiunile din subprogram se executa de cate ori este apelata functia.

3. Subprograme recursive

Exemplu – factorialul unui numar natural

```
n! = \begin{cases} 1, \text{ dacă } n=0 \\ \\ n*(n-1)!, \text{ dacă } n>=1 \end{cases}
```

```
int factorial(int n)
{
    if (n==0) return 1; //conditia de oprire
    return n*factorial(n-1);//recursivitate
}
```

Ce se întâmplă în stivă pentru apelul t = factorial(4) ? În stivă, fiecare apel se așează deasupra apelului precedent. Se salvează un context de apel.

3. Subprograme recursive

Exemplu – factorialul unui numar natural

Se salvează un context de apel:

- 1 adresa de revenire
- 2.copii ale valorile parametrilor efectivi
- 3. valorile variabilelor locale
- 4.copii ale regiștrilor
- 5. valoarea returnată

A ₅	0	_	-	1
A ₄	1	-	-	1
A ₃	2	-	-	2
A ₂	3	-	_	6
_	_			

t = factorial(4); A_1

Adresa de revenire

Valoare Valoare parametri Variabile efectivi locale

Regiștri

STIVĂ

Valoare returnată

Sursa: Alexe B – Programare Procedurala (Note de curs 2015)

3. Subprograme recursive

Orice functie recursiva trebuie sa contina O CONDITIE de OPTIFE respectiv, de continuare.

La fiecare reapel al functiei se executa aceeas secventa de instructiuni.

La fiecare reapel, in zona de stiva a memoriei:

- -se ocupa un nivel nou
- -se memoreaza valoarea parametrilor formali transmisi prin valoare
- -adresa parametrilor formali transmisi prin referinta
- -adresa de revenire
- variabilele cu valorile din momentul respectiv

3. Subprograme recursive

Obs:

Toate instructiunile din subprogram se executa pentru fiecare reapel

- -se executa instructiunile din functie pana la instructiunea de reapel
- -se executa din nou aceeasi secventa de instructiuni pana la conditia de oprire
- -procedeul se reia pana la intalnirea conditiei de oprire

Pentru fiecare apel s-a salvat in stiva un nivel, apoi pentru fiecare dintre aceste apeluri se executa instructiunile ramase in functie cu valoarea datelor din varful stivei (atentie! vor fi in ordine inversa

introducerii lor in stiva).

3. Subprograme recursive

Expl. – suma primelor n numere naturale

```
int fun1(int n)
  if (n == 0) return 0;
  else return n + fun1(n-1);
// varianta iterativa
int fun2(int n)
  int y = 0;
  while (n!=0)
    y = y + n;
    n--:
  return y;
```

```
int main()
{
  int n;
  scanf("%d",&n);
  printf("Rezultat functie recursiva = %d\n", fun1(n));
  printf("Rezultat functie iterativa = %d\n", fun2(n));
  return 0;
}
```

```
"C:\Users\Ank\Desktop\Curs 9\bin\Debug\Curs 9.exe"

5
Rezultat functie recursiva = 15
Rezultat functie iterativa = 15
```


3. Subprograme recursive

Expl. – citirea si afisarea unui vector

```
void citire(int a[20],int n)
  scanf("%d",&a[n]);
  if(n>1) citire(a,n-1);
void afisare(int a[20],int n)
  if (n>=1)
    printf("%d ",a[n]);
    afisare(a,n-1);
```

```
int main()
{
   int a[20],n;
   printf("n="); scanf("%d",&n);
   citire(a,n);
   afisare(a,n);
}
```

```
"C:\Users\Ank\De
n=4
1
9
7
3
1 9 7 3
```


3. Subprograme recursive

Expl. – sirul lui Fibonacci: $F_0 = 0$, $F_1 = 1$, $F_n = F_{n-1} + F_{n-2}$, dacă n>=2

```
int fibonacci(int n)
{
    if (n<=1)
      return n;
    return fibonacci(n-1) + fibonacci(n-2);
}</pre>
```

```
Complexitate exponențială:

fibonacci(7)

fibonacci(6)

fibonacci(5)fibonacci(5) fibonacci(4)
```


3. Subprograme recursive

Expl. – sirul lui Fibonacci: $F_0 = 0$, $F_1 = 1$, $F_n = F_{n-1} + F_{n-2}$, dacă n>=2

```
int fib_rec (int x)
     static int nr_apeluri = 0;
     nr_apeluri++;
    printf("Apel functie nr %d \n", nr_apeluri);
     if (x \le 2) return 1;
     return fib_rec(x-1) + fib_rec(x-2);
int main()
                           Apel functie nr 13525
                           Apel functie nr 13526
                           Apel functie nr 13527
  int x = fib_rec(20);
                            pel functie nr 13528
  printf("x = %d",x);
                            pel functie nr 13529
  return 0:
                             ocess returned 0 (0x0)
                                                         execution time : 2.012 s
                            ress any key to continue.
```


3. Subprograme recursive

Expl. – sirul lui Fibonacci: $F_0 = 0$, $F_1 = 1$, $F_n = F_{n-1} + F_{n-2}$, dacă n>=2

Iterativ

```
int main()

[
| int x = fib_iter(20);
| printf("x = %d",x);
| return 0;
|
```

```
x = 6765
Process returned 0 (0x0) execution time : 0.281 s
```


Agenda cursului

- 0. Alocarea dinamica a memoriei (recapitulare)
- 1. Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie
 memcpy, memmove, memchr, memcmp, etc
- 2. Clase de alocare / memorare
- 3. Subprograme recursive
- 4. Fisiere text si fisiere binare

4. Fisiere text si fisiere binare

fișier = șir de octeți (colecție de date) memorat pe suport extern (magnetic, optic) și identificat printr-un nume.

Expl: programe sursa (.c, .cpp), executabile, imagini (.jpeg, .jpg, .png, .bmp), documente (.pdf, .dvi, .eps), audio (.mp3), video: (.avi, .mp4).

<u>Pentru fiecare tip de fisier binar, este necesar un program care sa interpreteze corect datele continute</u>.

fișier = flux de date (stream) = transfer de informație binară (șir de octeți) de la o sursă spre o destinație:

- -citire: flux de la tastatură (sursă) către memoria internă (destinație)
- -afișare: flux de la memoria internă (sursă) către periferice (monitor, imprimantă)

4. Fisiere text si fisiere binare

Fluxuri automate asociate unui program

- stdin (standard input) flux de intrare (citire).
 - asociat implicit cu tastatura.
- stdout (standard output) flux de ieşire (afişare).
 - asociat implicit cu ecranul.
- stderr (standard error) flux de ieşire (afişare) pentru erori.
 - asociat implicit cu ecranul.

Tipuri de fisiere

 Text – Un fişier text se accesează ca o succesiune de linii de text de lungime variabilă (incheiata cu '\n') utilizând un set dedicat de funcţii din biblioteca standard

Caracterele terminatorii de linii sunt: (LF – line feed –'\n': Unix; CR carriage return – '\r': Mac OS vechi; CR+LF – '\r\n': Windows; caracter terminator de fisier EOF – CTRL-Z);

 Binare – Un fişier binar se accesează ca o succesiune de octeţi, cărora funcţiile de citire şi scriere din fişier nu le dau nici o interpretare.

4. Fisiere text si fisiere binare

Lucrul cu fisiere

Conceptul de bază "Pointer la fisier"

In fisierul stdio.h este definit un tip de structură, numit **FILE** care contine informatii referitoare la un fisier: nume, adresa, adresa bufferului intern în care se procesează (citire/scriere) octeții din fișier, indicator de sfârșit de fișier, indicator de poziție în fișier, etc

Lucrul cu fisiere implica declararea unui pointer la fisier in vederea realizării legăturii dintre nivelul logic (variabila fișier) și nivelul fizic (numele extern al fișierului

FILE * <identificator>;

4. Fisiere text si fisiere binare

Lucrul cu fisiere

Operatii:

- Deschidere → SO aloca resurse interne pentru a se putea accesa continutul
- 2. Citirea / Scrierea conţinutului
- 3. Inchidere \rightarrow SO elibereaza resursele utilizate anterior.

Deschidere:

- 1.numele fişierului;
- 2.modul de accesare (citire, scriere, adaugare, actualizare citire şi scriere);

Distinctie intre fisierele binare si fisierele text → functii de biblioteca 3.tipul fişierului: text sau binar;

4. Fisiere text si fisiere binare

Lucrul cu fisiere

Functii uzuale

Nume	Scop	
fopen()	Deschide un fişier	
fclose()	Închide un fișier	
putc()	Scrie un caracter într-un fișier	
fputc()	La fel ca putc()	
getc()	Citeşte un caracter dintr-un fişier	
fgetc()	La fel ca getc()	
fseek()	Caută un anumit octet într-un fișier	
fprintf()	Este pentru un fişier ceea ce este printf() pentru consolă	
fscanf()	Este pentru un fișier ceea ce este scanf() pentru consolă	
feof()	Returnează adevărat dacă se ajunge la sfârșitul fișierulu	
ferror()	Returnează adevărat dacă a apărut o eroare	
rewind()	Readuce indicatorul de poziție al fișierului la început .	
remove()	Şterge un fişier	
fflush()	Goleşte un fişier	

Sursa: Schildt H - C++ Manual complet (Teora, 1998)

4. Fisiere text si fisiere binare

Lucrul cu fisiere

Deschiderea unui fisier

FILE *fopen(char *nume_fisier, char *mod)

Mod	Semnificație
ſ	Deschide un fişier tip text pentru a fi citit
w	Creează un fișier tip text pentru a fi scris
а	Adaugă într-un fişier tip text
rb	Deschide un fişier de tip binar pentru a fi citit
wb	Creează un fișier de tip binar pentru a fi scris
ab	Adaugă într-un fişier de tip binar
r+	Deschide un fişier tip text pentru a fi citit/scris
w+	Creează un fișier tip text pentru a fi citit/scris
a+	Adaugă în sau creează un fișier tip text pentru a fi citit/scris
r+b	Deschide un text în binar pentru a fi citit/scris
w+b	Creează un fișier de tip binar pentru a fi citit/scris
a+b	Adaugă sau creează un fișier de tip binar pentru a fi citit/scris

```
FILE *fp;
fp = fopen("test", "w");
```

```
FILE *p;
if ((fp = fopen("test", "w")) == NULL) {
    printf("Nu pot deschide fisierul.\n");
    exit(1);
}
```

Sursa: Schildt H – C++ Manual complet (Teora, 1998)

Lucrul cu fisiere

Inchiderea unui fisier

int *fclose(FILE *f)

Detectarea sfarsitului de fisier

int feof(FILE *f)

f = pointer la structura FILE corespunzătoare fișierului prelucrat.

 funcția feof returnează 0 dacă nu s-a ajuns la sfârșitul fișierului la ultima operație de citire sau o valoare nenulă in caz contrar

while (!feof(f)) citeste x din f; scrie x se scrie un x (= -1) in plus varianta corecta while (1) citeste x din f; if (feof(f)) break; scrie x

Lucrul cu fisiere

Alte operatii la nivel de fisier

- stergere int remove(const char * nume_fis);
- redenumire
 int rename(const char *f_vechi, const char *f_nou);

Ambele functii întorc o valoare nenulă în caz de eroare si zero în cazul normal.

• informatii despre un fisier - functiile **stat** si **fstat** cu prototipul declarat în fisierul stat.h din catalogul **sys**.

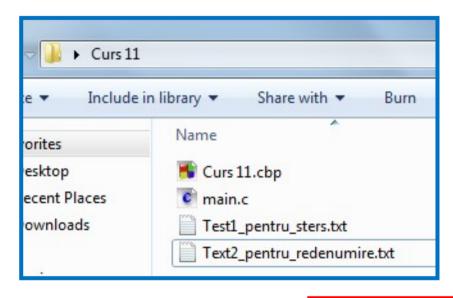
int stat (char *cale, struct stat * buffer);

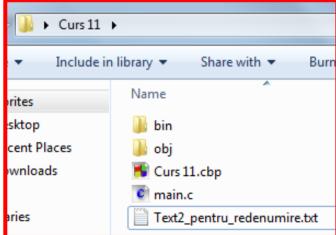
buffer → adresa unei structuri de tip stat ale cărei câmpuri descriu starea entitătii în discutie (i.e câmpul st size → dimensiunea unui fisier, în octeti.)

Lucrul cu fisiere

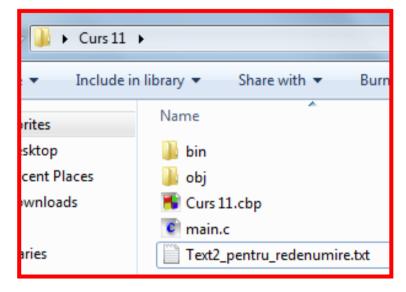

4. Fisiere text si fisiere binare

Lucrul cu fisiere

Testare operatii remove, rename

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib h>
int main()
// int remove(const char * nume fis):
  remove("Test1_pentru_sters.txt");
// int rename(const char *f_vechi, const char *f_nou);
  rename("Text2_pentru_redenumire.txt","Text2_modificat.txt");
  return 0:
                     ▶ Curs 11 ▶
                      Open
                                  Include in library ▼
                                 Name
               prites
               esktop
                                    bin
               cent Places
                                    obj
               pwnloads
                                 Curs 11.cbp
                                  main.c
                                  Text2 modificat.txt
                aries
```


4. Fisiere text si fisiere binare

Lucrul cu fisiere

Testare operatii stat

```
struct stat
                               st dev:
                                              /* număr echipament */
       dev t
                                              /* număr inod */
       ino t
                               st ino:
                                              /* tip fişier şi permisiuni */
       mode t
                               st mode;
       nlink t
                               st nlink:
                                              /* numar de legături hard */
                                              /* UID proprietar */
       uid t
                               st uid;
       gid t
                                              /* GID proprietar */
                               st gid;
                                              /* tip echipament */
       dev t
                               st rdev;
       off t
                                              /* mărime (în octeți) */
                               st size;
       blksize t
                               st blksize;
                                              /* lungime bloc preferată pentru I/O */
                                              /* numărul de blocuri de 512 octeti alocate */
       blkcnt t
                               st blocks:
                                              /* timpul ultimului acces */
                               st atime;
       time t
                                              /* timpul ultimei modificări */
       time t
                               st mtime;
                                              /* timpul ultimei schimbări a stării - scrierea
       time t
                               st ctime;
                                                 sau setarea informaţiilor din i-nod-uri */
       };
```

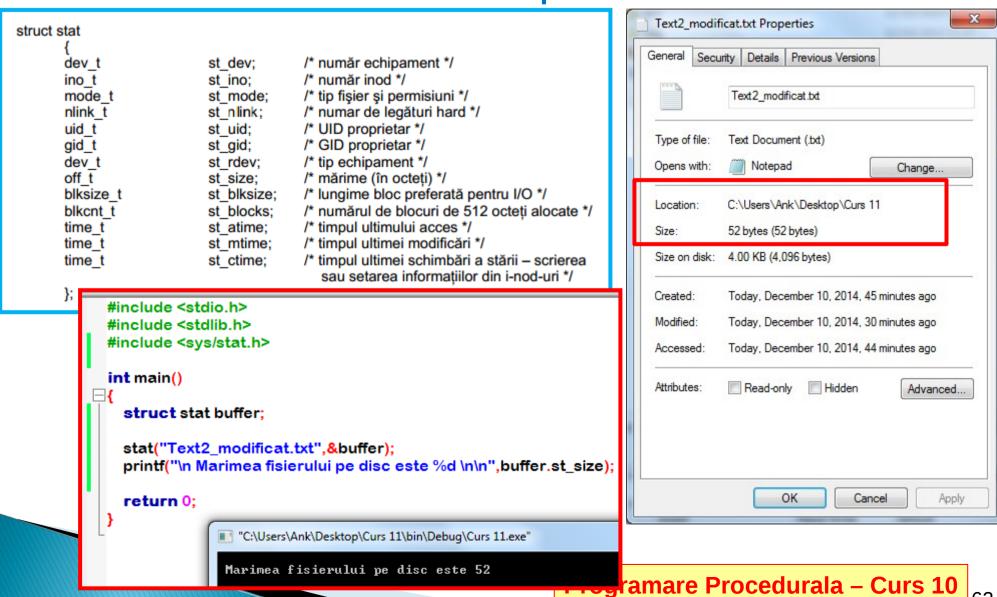
Sursa: Schildt H – C++ Manual complet (Teora, 1998)

4. Fisiere text si fisiere binare

Lucrul cu fisiere

Testare operatii stat

4. Fisiere text si fisiere binare

Fisiere text – functii specifice de manipulare

- accesul la fişierele text se poate face la nivel de şir de caractere (linie) sau la nivel de caracter (octet).
- un fişier text se accesează ca o succesiune de linii de text de lungime variabilă (încheiate cu un terminator de linie : '\n') utilizând un set dedicat de funcţii din biblioteca standard.
- Incţiile de citire sau de scriere cu format din/în fişiere text realizează conversia automată din:
 - format extern (şir de caractere) în format intern (binar) la citire
 - ☐ format intern (binar) în format extern (șir de caractere), la scriere pentru numere întregi sau reale

Sursa: Alexe B – Programare procedurala (Note de curs 2016)

4. Fisiere text si fisiere binare

Fisiere text – functii specifice de manipulare

- int fgetc(FILE *f) întoarce codul ASCII al caracterului citit din fișierul f sau -1 (EOF) in caz de eroare;
- int fputc(int c, FILE *f) scrie caracterul cu codul ASCII c în fișierul f sau
 -1 (EOF) in caz de eroare;
- char* fgets(char *sir, int m, FILE *f) citește maxim m-1 caractere sau până la '\n' și pune șirul de caractere în sir (adaugă la sfârșit '\0').
 - returnează adresa șirului citit sau NULL in caz de eroare
- int fputs(char *sir, FILE *f) scrie şirul sir în fişierul f, fără a pune '\n' la sfârşit.
 - întoarce numarul de caractere scrise, sau EOF in caz de eroare.

4. Fisiere text si fisiere binare

Fisiere text – functii specifice de manipulare

Utilizarea functiilor fgets(), fputs()


```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <conio.h>
#include <string.h>
int main()
  FILE *f,*g;
  char s[101];
  f = fopen("Date.in","r");
  g = fopen("Date.out","w");
 fgets(s,100,f);
 fputs(s,g);
  return 0:
```

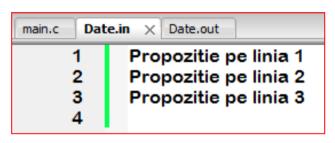
```
1 Propozitie pe linia 1
```

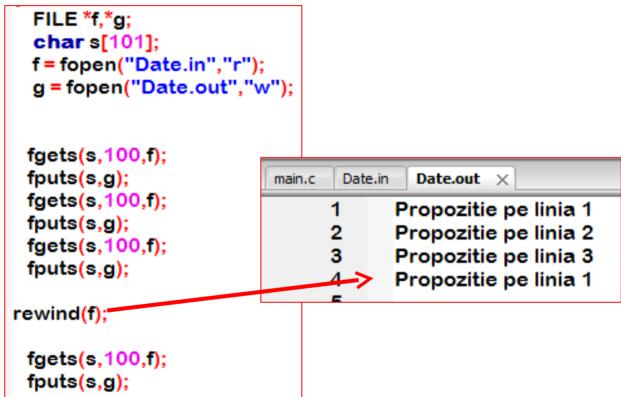

4. Fisiere text si fisiere binare

Fisiere text – functii specifice de manipulare

Utilizarea functiilor fgets(), fputs(), rewind()

4. Fisiere text si fisiere binare

Fisiere text – functii specifice de manipulare

Utilizarea functiilor fopen() fgetc(), fputc(), feof(), fclose()

```
Exemplul 1 (Copierea unui fișier de tip text f1.txt în fișierul text f2.txt).
#include <stdio.h>
int main(void) {
FILE *sursa, *dest;
if ((sursa=fopen("f1.txt", "rt")) == NULL) {
     fprintf(stderr, "Nu se poate deschide fl.txt !");
     return 1;
if ((dest=fopen("f2.txt","wt")) == NULL) {
     fprintf(stderr, "Nu se poate deschide f2.txt!");
     return 2:
while (!feof(sursa)) fputc(fgetc(sursa),dest);
fclose (sursa);
fclose (dest);
return 0;
```

Sursa: Albeanu G. - Programare procedurala. Suport de curs 2013.

4. Fisiere text si fisiere binare

Fisiere text – functii specifice de manipulare

Functii de citire / scriere cu format

- ☐ int fscanf(FILE *f, char *format)
 - citește din fisierul f folosind un format (analog cu scanf)
- ☐ int fprintf(FILE *f, char *format)
 - scrie în fișierul f folosind un format (analog cu printf)

Fisiere text – functii specifice de manipulare

Utilizarea functiilor fprintf(), fscanf()

```
int main()
                                                "C:\Users\Ank\Desktop\Curs 10\bin\Debug\Curs 10.exe"
  FILE *f,*g;
                                                Se citeste de la tastatura:
  char s[101];
                                                Se afiseaza pe ecran: Sir_test
  f = fopen("Date.in","r");
                                                Se citeste din fisier:
                                                Se afiseaza pe ecran: Propozitie pe linia 1
  g = fopen("Date.out","w");
  printf("Se citeste de la tastatura: \n");
  fscanf(stdin, "%s", s);
                                                                 Date.in X
                                                                          Date.out
                                                          main.c
  fprintf(stdout, "Se afiseaza pe ecran: %s \n",s);
                                                                      Propozitie pe linia 1
  printf("Se citeste din fisier: \n");
                                                                      Propozitie pe linia 2
                                                                      Propozitie pe linia 3
  fgets(s,100,f);
                                                                3
  fprintf(stdout, "Se afiseaza pe ecran: %s \n",s);
```


4. Fisiere text si fisiere binare

Fisiere binare – functii specifice de manipulare

Notiunea fundamentala → zonă compactă de octeti (înregistrare) care se citeste sau se scrie.

- -un fişier binar este format în general din articole de lungime fixă, fără separatori între articole. Un articol poate conține:
 - un singur octet
 - un număr binar (pe 2, 4 sau 8 octeți)
 - structură cu date de diferite tipuri

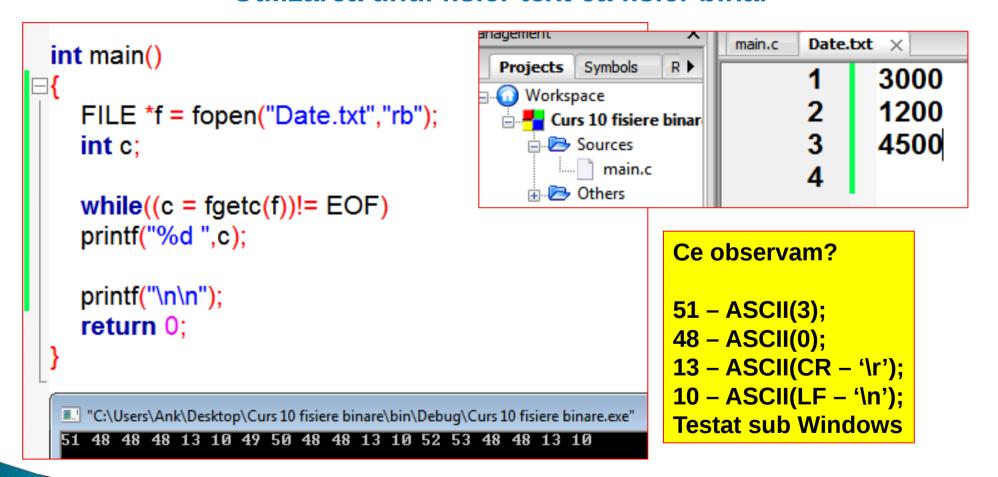
Citirea / scrierea se face de la / la pozitia curentă din fisier.

→ Dupa executarea operatiei, pozitia indicatorului (de octet în cazul limbajului C) este actualizată automat, pentru a indica următoarea înregistrare.

Fisiere binare – functii specifice de manipulare

Utilizarea unui fisier text ca fisier binar

4. Fisiere text si fisiere binare

Fisiere binare – functii specifice de manipulare

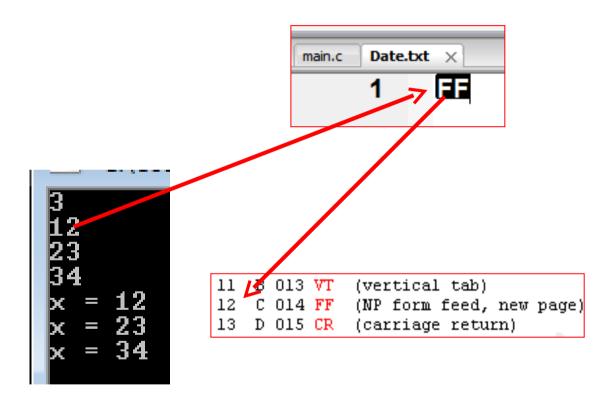
- int fwrite(void *tablou, int dim_element, int nr_elem, FILE *f)
 - □ scrie în fișierul referit de f cel mult nr_elem elemente de dimensiune dim_element de la adresa tablou;
- □ int fread(void *tablou, int dim_element, int nr_elem, FILE *f
 - citeşte cel mult nr_elem elemente de dimensiune dim_element din fisierul referit de f la adresa tablou.

4. Fisiere text si fisiere binare

Expl: - crearea unui fisier binar cu n numere intregi

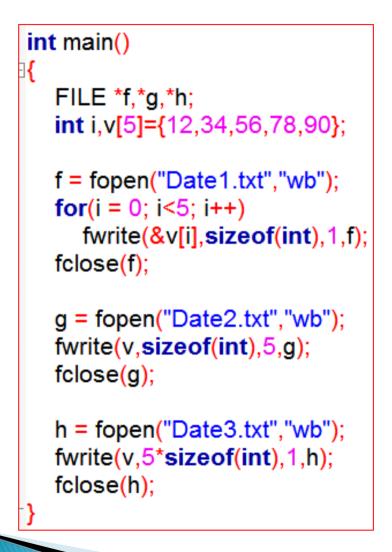
```
FILE *f,*g;
int n,x;
f = fopen("Date.txt","wb");
scanf("%d",&n);
while(n)
  scanf("%d",&x);
  fwrite(&x,sizeof(int),1,f);
  n--;
fclose(f);
g = fopen("Date.txt","rb");
while(fread(&x,sizeof(int),1,g)==1)
  printf("x = %d\n",x);
fclose(g);
```

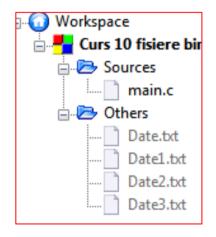

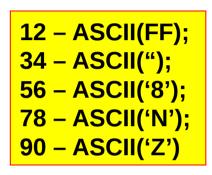

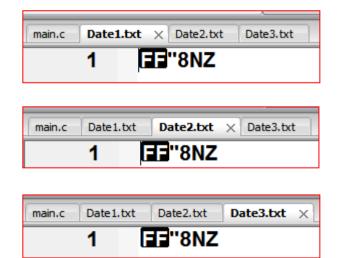
4. Fisiere text si fisiere binare

Expl: - crearea unui fisier binar cu numere intregi (modalitati echivalente)

4. Fisiere text si fisiere binare

Expl: - crearea unui fisier binar cu 1 structura

```
typedef struct
  int varsta:
  char nume[20];
 student:
int main()
  FILE *f;
  student st:
  f = fopen ("f.bin", "wb");
  if (f == NULL)
    printf ("Fisierul nu se poate crea!");
  else
        scanf("%s",st.nume);
        scanf("%d",&st.varsta);
        fwrite (&st, sizeof(st), 1, f);
        fclose (f);
```


4. Fisiere text si fisiere binare

Expl: - citirea dintr-un fisier binar anterior creat

```
typedef struct
  int varsta:
  char nume[20];
} student;
int main()
                                                       "C:\Users\Ank\Desktop\Curs 1
 FILE *f;
                                                  Ioana are 20 ani
 student st:
  int n:
 f = fopen ("f.bin", "rb");
  n = fread (&st, size of (st), 1, f);
  if(n == 1)
    printf ("%s are %d ani \n", st.nume, st.varsta);
    printf ("Nu s-a putut citi inregistrarea din fis.");
 fclose (f);
return 0;
```


4. Fisiere text si fisiere binare

Expl: - crearea unui fisier binar cu n articole si afisarea continutului

```
int main()
 FILE *f, *g;
  student st[20];
  int n.i.nr:
                                                                      "C:\Users\Ank\Desktop\Curs 11\bin\Debu
 f = fopen ("f.bin", "wb");
  scanf("%d",&n):
                                                                      Numele persoanei 1: Ioana
                                                                      Varsta persoanei 1: 20
 for (i = 0; i < n; i++)
                                                                      Numele persoanei 2: Alexandra
                                                                      Varsta persoanei 2: 18
     printf ("Numele persoanei %d: ", i + 1); scanf("%s",st[i].num
                                                                      Numele persoanei 3: Andrei
     printf ("Varsta persoanei %d: ", i + 1); scanf ("%d", &st[i].vai
                                                                      Varsta persoanei 3: 24
                                                                      Nume: Ioana, varsta 20:
                                                                      Nume: Alexandra, varsta 18:
     fwrite (st, sizeof (student), n, f);
                                                                      Nume: Andrei, varsta 24:
 fclose (f);
 g = fopen ("f.bin", "rb");
 nr = fread (st, size of (student), n, g);
 for (i = 0; i < n; i++)
     printf ("Nume: %s, varsta %d: \n",st[i].nume,st[i].varsta);
fclose (g):
return 0:
```


4. Fisiere text si fisiere binare

Expl: - manipularea cheii de sortare si a pozitiei unei structuri intr-un fisier

```
typedef struct
  char nume[20];
  int varsta:
}student;
                              Creare fisier
int main()
  student x,st[10];
  int n,i,j,index[10],aux;
  FILE *f,*g;
  f = fopen("Date.txt","wb");
  scanf("%d",&n);
  for(i = 0; i < n; i++)
      scanf("%s%d",x.nume,&x.varsta);
      fwrite(&x,sizeof(x),1,f);
  fclose(f);
```

```
3
Ana 40
Ioana 20
Alex 30
Ioana 20
Alex 30
Ana 40
```


4. Fisiere text si fisiere binare

Expl: - manipularea cheii de sortare si a pozitiei unei structuri intr-un fisier

```
g = fopen("Date.txt","rb");
for (i = 0; i < n; i++)
  fread(&st[i],sizeof(student),1,g);
                                                    Ordonare articole
  index[i] = i;
fclose(g);
for (i = 0; i < n-1; i++)
  for (j = i+1; j < n; j++)
     if (st[index[i]].varsta > st[index[j]].varsta)
           aux = index[i]; index[i] = index[j]; index[j] = aux;
for (i = 0; i < n; i++)
  printf("%s\t%d\n",st[index[i]].nume, st[index[i]].varsta);
```

```
3
Ana 40
Ioana 20
Alex 30
Ioana 20
Alex 30
Ana 40
```


4. Fisiere text si fisiere binare

Fisiere binare – functii specifice de manipulare

Controlul indicatorului de pozitie

<u>Citirea indicatorului de pozitie:</u> int fgetpos (FILE *f, long int *poz);

Returneaza 0 (succes) si inscrie valoarea indicatorului in variabila poz.

<u>Intoarcerea pozitiei curente in fisier:</u> **long int ftell (FILE *f)**;

4. Fisiere text si fisiere binare

Fisiere binare – functii specifice de manipulare

Controlul indicatorului de pozitie

Modificarea valorii indicatorului: fsetpos, fseek si rewind.

int fsetpos (FILE *p, const long int *poz);

Returneaza 0 (succes) si atribuie indicatorului valoarea poz.

Deplasarea cu nr_octeti relativ la o pozitie de referinta:

int fseek(FILE *f, long nr_octeti, int origine);

Returneaza 0 (succes) si nenula in caz de esec.

<u>Valori utilizate:</u> 0 = SEEK_SET (inceput de fisier)

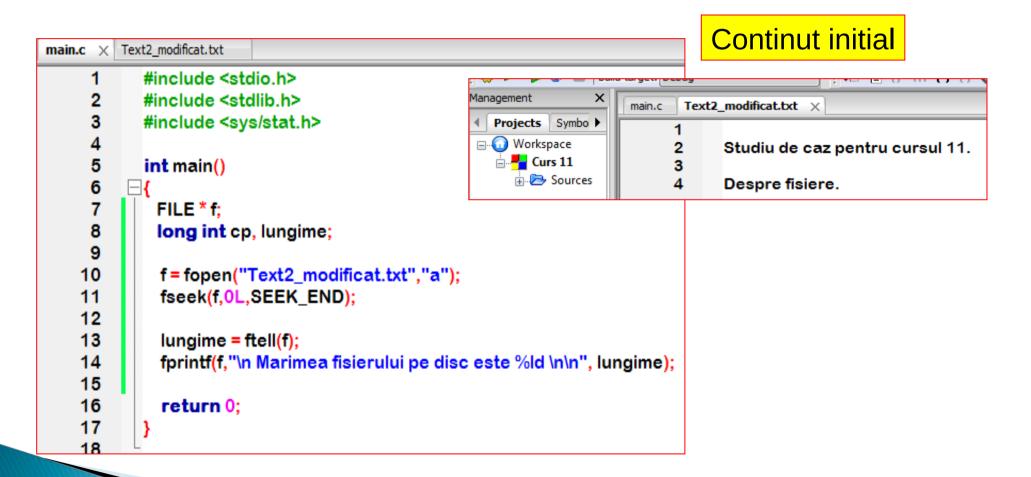
1 = valoare curenta

2 = SEEK_END (sfarsit de fisier)

4. Fisiere text si fisiere binare

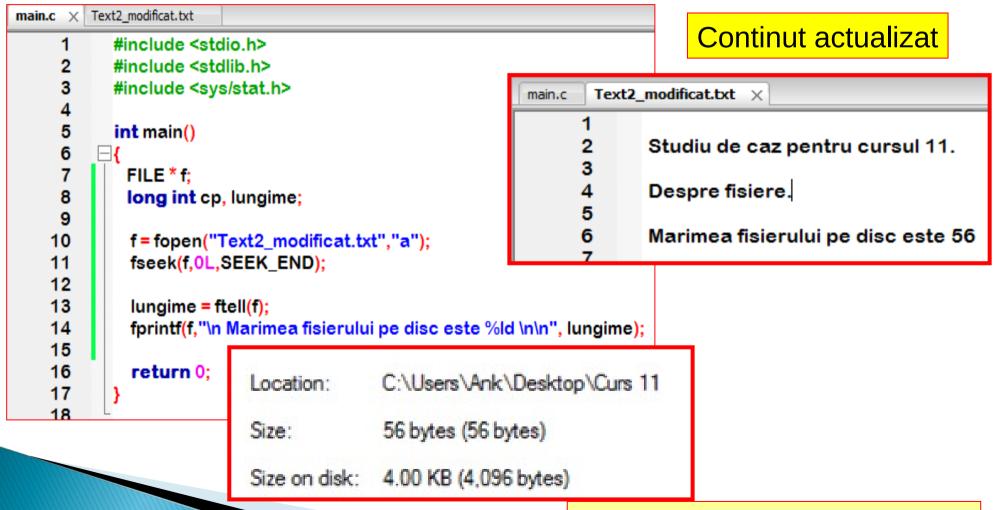
Expl: - aflarea dimensiunii unui fisier folosind functiile specifice indicatorului de pozitie

4. Fisiere text si fisiere binare

Expl: - aflarea dimensiunii unui fisier folosind functiile specifice indicatorului de pozitie

Concluzii

- 1. S-a recapitulat notiunea de alocare dinamica;
- 2. S-au introdus notiunile de:
- Clase de memorare
- Recursivitate
- 3. S-au predat:
- Funcții predefinite pentru manipularea blocurilor de memorie
- Fisiere text si fisiere binare

Perspective

Cursul 11:

- 1.Structuri autoreferite
- 2. Functii cu numar variabil de argumente